

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

за дейността на РАЙОНЕН СЪД-ИСПЕРИХ през 2009 година

1. Кадрова обезпеченост

Отчетната 2009 година е приключила без промяна в щатната численост на съдийските длъжности. При щат от трима съдии, реално през цялата година едната бройка за районен съдия остана *незаета*, въпреки, че беше обявена за заемане въз основа на конкурс чрез атестиране още в началото на 2009г. с Протокол от заседание на ВСС от 28.01.2009г., т.2. Конкурсът приключи едва на 11.12.2009г., когато с Решение № 65.1 по Протокол № 52 от заседание на ВСС, проведено на посочената е определен спечелил конкурса кандидат Димитринка Купринджийска-Кочанова. Последната встъпи в длъжност като съдия в РС-гр.Исперих на 05.01.2010г.

Така действащите щатни съдии през 2009 година са били двама:

- председател: Юлияна Цонева – 9г. и 1м. стаж като съдия; общ юридически стаж – 11г. и 6м.;

- районен съдия: Елица Бояджиева – 8г. и 3м. стаж като съдия; общ юридически стаж – 8г. и 6м.;

Втората щатна бройка, макар и реално заета, почти през цялата година беше *свободна* поради продължително отсъствие на щатния районен съдия Елица Бояджиева. Последната ползва отпуск поради бременност и раждане до 11.08.2009г., след което се върна на работа за около един месец и считано от 17.09.2009г. до края на отчетната година ползва платен годишен отпуск. По този начин за отчетния период има отработени 27 дни от общо 254 дни за годината.

На 29.07.2009г. във ВСС беше проведен избор за назначаване на административен ръководител на РС-гр.Исперих поради изтичане мандата на действащия до този момент Юлияна Цонева. С Решение № 5.4 по Протокол № 32 от заседание на ВСС от 29.07.2009г. за административен ръководител-председател на РС-гр.Исперих е назначена отново Юлияна Цонева. Същата встъпи в длъжност на 04.08.2009г.

Липсата на постоянно действащи районни съдии се компенсира с командировани съдии от Разградски окръжен съд и РС-гр.Кубрат, както следва:

- от 08.01. до 23.01.2009г. – окръжен съдия Светла Робева;

- от 22.01.2009г. без определен краен срок – окръжен съдия Ирина Ганева, като командировката ѝ е прекратена на 30.06.2009г.;

- от 18.02. до 20.02.2009г. - окръжен съдия Светла Робева;

- от 15.06.2009г. без определен краен срок – окръжен съдия Светла Робева, като командировката ѝ е прекратена на 24.06.2009г.;

В периода на командироването им двете съдийки не са прекъсвали работата си в Окръжен съд-гр.Разград, където паралелно са им разпределяни дела за разглеждане и решаване.

- от 24.06. до 01.08.2009г. – младши съдия Николай Борисов от Окръжен съд-гр.Разград и след съдебна ваканция – от 14.09.2009г. първоначално до 31.12.2009г., но командировката му е прекратена на 14.10.2009г.;

- от 14.10.2009г. до 31.12.2009г. – районен съдия Пламен Ангелов от РС-гр.Кубрат, който идваше четири дни от седмицата поради паралелно разглеждане на дела в РС-гр.Кубрат.

Извън посочените периоди остават дните, в които съдиите са командировани за разглеждане на наказателни дела, останали като продължения /поради неизменност на съдебния състав/.

В РС-Исперих работи един *държавен съдебен изпълнител*. До 15.06.2009г. длъжността е заемана по срочен трудов договор при условията на чл.68, ал.1, т.4 от КТ от Димитър Вълчев, след което и към настоящия момент длъжността се изпълнява от Вилия Димитрова, назначена след проведен конкурс със Споразумение № ЛС-И 509/01.06.2009г. по чл.107 от КТ от МП. Същата има общ юридически стаж от 6г.

Щатната бройка за *съдия по вписванията* в РС-гр.Исперих е една, като от момента на откриването ѝ и понастоящем длъжността се заема от Филип Стоянов – 5г. и 7м. стаж като съдия по вписванията, с общ юридически стаж – 11г. и 4м.

През отчетния период *длъжностите в съдебната администрация* са увеличени от 13 на 14 поради откриване на щатна бройка за длъжност „системен администратор“ с Решение по Протокол № 25 от заседание на ВСС, проведено на 17-18.06.2009г. Новооткритата бройка остана незаета до края на 2009г., но се проведе конкурсна процедура и е определен спечелил конкурса кандидат Ангел Николов, който встъпи в длъжност на 04.01.2010г.

През 2009г. съдебната администрация работи в почти постоянен личен състав:

- административен секретар – Корнелия Спасова;
- счетоводител - Галя Цайкова;
- трима съдебни секретари-протоколисти – Детелина Витанова, Йоанна Трендафилова и Виолета Гоцева;
- деловодител “Служба регистратура” – Маргарита Маркова;
- деловодител “Гражданско деловодство” – Румяна Иванова;
- деловодител “Наказателно деловодство” – Валентина Минчева;
- деловодител “Бюро съдимост” – Силвия Цонева;
- деловодител “Съдебно-изпълнителна служба” – до 09.06.2009г. Анна Андреева при условията на чл.68, ал.1, т.3 от КТ, след което се завърна титулярът на длъжността Веселка Йовева;
- архивар – Денка Митева;
- призовкар – Недко Петров;
- прислужник-чистач – Румянка Матева.

Към настоящия момент всички канцеларии и помощни звена в РС-Исперих работят нормално, ползват се специализирани софтуерни продукти, въведено е автоматизирано управление на делата във всички служби на съда, което значителното подобрява качеството на работата и бързината на обслужване на гражданите.

Съдебните книги, регистрите и делата се водят и съхраняват съгласно изискванията на Правилника за съдебната администрация в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища /ПСАРОАВАС/.

Повечето служители са с дългогодишен професионален опит. Има добра организация на работа с възможна взаимозаменяемост при необходимост, оказва се взаимопомощ и сътрудничество. Услугите се предоставят навременно и ефективно.

Действащото понастоящем длъжностно разписание удовлетворява нуждите на съда.

II. Движение на делата

През 2009г. в РС-Исперих са *разгледани общо 1165* дела, от тях 712 граждански и 453 наказателни.

От тях *висящи дела в началото на отчетния период* са били общо 166 броя – 100 граждански и 66 наказателни.

Постъпили през отчетната година са общо 999 дела, от които граждански 612 броя и наказателни - 387 броя.

Общият брой свършени дела през 2009г. са 989, от които граждански 605 броя, а наказателни - 384 броя.

Свършените дела са 85 % от общо разгледаните 1165 дела през отчетната година и 99 % от общо постъпилите дела.

Свършени в срок до 3 месеца са 883 /582 граждански и 301 наказателни/, които представляват 76 % от всички разгледани дела и 89 % от общо свършените дела. По отношение на гражданските дела този срок е отчитан от насроченото първо с.з. до решаването на делото /по последни указания на ВСС за попълване на статистическите форми/, а по отношение на наказателните дела – от образуване на делото до решаването му.

Със съдебен акт по същество са приключили общо 759 дела /525 граждански и 234 наказателни/, които представляват 77 % от всички свършени дела.

Сравнителен анализ спрямо предходни отчетни периоди:

Общият брой постъпили дела през 2009г. /999/ се е *увеличил* спрямо постъпилите дела през 2008г. /663/ с 15 %, а спрямо 2007г. /639/- с 16 %.

Общият брой свършени дела през 2009г. /989/ се е *увеличил* спрямо 2008г. /753/ с 13 %, а спрямо 2007г. /641/ – с 15 %.

Висящи в края на отчетния период са останали 176 дела – 107 граждански и 69 наказателни, което налага извода, че като цяло и по отделни видове дела *висящността незначително се е увеличила* спрямо тази в началото на отчетния период, но спрямо общия брой разгледани дела *висящността е намаляла* спрямо предходните години, като останалите висящи дела в края на 2009г. /176/ представляват 15 % от всички разгледани 1165 дела. През предходната 2008г. останалите висящи 166 дела са били 18 % от общо разгледаните 919 дела, а през 2007г. останалите висящи дела /256/ са били 29 % от всички разгледани през годината 897 дела.

Делата в РС-гр.Исперих се образуват в съответствие с изискванията на Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища. Разпределят се по докладчици в деня на образуването им въз основа на програма за електронно разпределение на делата на принципа на случайния подбор по поредността на постъпването им, като се въвеждат последователно по пореден номер на делото, по групи – граждански и наказателни дела при 100 % натовареност на всички съдебни състави. Оригиналните протоколи за извършеното разпределение се прилагат към воден Регистър за случайния подбор, в който се подреждат ежедневно. Считано от 03.08.2009г. копия от протоколите се прилагат и към всяко едно от разпределените дела.

Въпреки ползването на софтуерния продукт за отчетния период практически не е постигнато равномерно разпределение и равномерно натоварване по докладчици, което е невъзможно при един щатен съдия и периодично командирован съдия. От началото на отчетната година до 11.08.2009г. всички дела са разпределяни единствено на докладчик Юлияна Цонева, като командированите съдии, разглеждащи паралелно и дела в Окръжен съд-гр.Разград, поемаха за разглеждане заварени в периода на командироването им насрочени или новопостъпили дела при съответно отбелязване върху протокола за разпределяне на делото. За времето на завръщане на районен съдия Елица Бояджиева от 11.08.2009г. до 16.09.2009г., като единствен съдия през периода, всички дела са разпределяне на нея. След това като докладчици в програмата за разпределение на делата бяха включени и командированите съдии Николай Борисов, а след него Пламен Ангелов, но практически не беше овладян нарушеният вече ритъм на работа и съпътстващото забавяне при насрочване и разглеждане на делата в графика на съдия Цонева – почти постоянно с два месеца напред пред графика на командированите съдии. Причината е преразпределянето на едни и същи дела от един командирован съдия на друг, при което по-голямото натоварване остава за съдия Цонева при паралелно разпределяне на новопостъпилите дела.

През отчетния период всички командировани съдии са участвали в графиците за дежурство по дела, като почти през цялата година съдия Цонева е поемала дежурството през три дни от работната седмицата, наред с текущата работа като съдия и административната работа като ръководител на съда.

При горните обстоятелства, както и при наличието на незаеят щат за съдия в РС-гр.Исперих, като цяло работата в съда при осъществяване на дейността по правораздаване беше затруднена.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Таблица на движението на делата /статистическа форма/.

III. Работа по ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА

1. Постъпили граждански дела. Сравнителен анализ за последните три години.

В РС-гр.Исперих през 2009 година са **разгледани общо** 712 граждански дела. От тях **постъпили** през отчетната година са 612 броя граждански дела /по групи, съобразно последните статистически таблици на ВСС: 74 дела по общия ред; 7 дела по реда на Бързото производство – чл.310 и сл. от ГПК; 1 дело – административно по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ; 65 частни граждански дела, отделно от тях 322 дела по Заповедното производство /чл.410 и чл.417 от ГПК/; 1 дело е отчетено като производство по търговски спорове /от и срещу търговци/ и 142 други граждански дела/.

Постъпилите граждански дела през 2009г. /612/ са се **увеличили** с 94 % спрямо 2008г. /316/, а спрямо 2007г. /300/са се **увеличили** със 104 %.

Постъпленията на отделни видове граждански дела през последните три години е както следва:

	Вещни	Делби	Облигационни, в т.ч. от и срещу търговци
2007 г.	28 бр.	20 бр.	8 бр.
2008 г.	20 бр.	22 бр.	11 бр.
2009 г.	21 бр.	19 бр.	27 бр.

	Трудови	ЗСПЗЗ и ЗВСГЗГФ	Издръжки
2007 г.	5 бр.	64 бр.	26 бр.
2008 г.	8 бр.	2 бр.	18 бр.
2009 г.	6 бр.	3 бр.	7 бр.

	Изд. На изп.листи, в т.ч. Заповедно производство по ГПК	Охранителни производства	Брачни /в т.ч. и охранителните по чл.100 от СК /отм./, чл.51 от СК /нов/, родителски права и др. по СК
2007 г.	37 бр.	48 бр.	58 бр.
2008 г.	71 бр.	66 бр.	55 бр.
2009 г.	322 бр.	143 бр.	64 бр.

Сравнителния анализ на горепосочените цифри сочи, че най-драстично е увеличението при делата, разгледани по реда на *Заповедното производство*, които съставляват 322 броя, или 53 % от общия брой постъпили през годината граждански дела.

Образуваните *други частни граждански дела* – за обезпечение на бъдещ иск, разрешения за разпореждане с имущество на ненавършили пълнолетие и поставени под запрещение лица /чл.73, ал.2 от СК /Отм./, чл.130, ал.3, чл.165, ал.4 и чл.168 от СК /нов, в сила от 01.10.2009г./, разрешения за сключване на граждански брак от непълнолетни над 16 години /чл.12, ал.2 от СК /Отм./, чл.6, ал.2 от СК /нов/, откази от наследство и др. съставляват 11 %, те са 65 от общия брой постъпили през годината дела.

По този начин общо постъпилите през 2009г. *частни граждански дела са 387 дела или 63 % от общо постъпилите 612 граждански дела*, като при тях се наблюдава увеличаване с всяка изминала година. През 2008г. са били 104 дела, съставляващи 33 % от общо постъпилите граждански дела през годината, а през 2007г. са били 41 дела или 14 % от общо постъпилите през годината граждански дела. Рязкото увеличение се дължи на големия брой *заповедни производства*, образувани през 2009г., както беше посочено горе – 53 % от общо постъпилите граждански дела, спрямо 2008г. – които съставляват 71 дела или 22 % от общо постъпилите граждански дела и спрямо 2007г. – 37 дела за издаване на изп.листи, представляващи 12 % от общо постъпилите граждански дела през годината. Горното налага извод, че Заповедното производство е удобен – бърз и

ефективен процесуален способ за удовлетворяване претенциите на кредитори спрямо неизправните длъжници.

Повтаря се миналогодишната тенденция на високо постъпление на *охранителните производства* – постъпили 143 дела, които представляват 23 % от общо постъпилите през годината граждански дела. По този ред в РС-гр.Исперих се разглеждат и делата по Закона за закрила на детето, които са 44 от новопостъпилите дела, по ЗГР и типичните охранителни производства, уредени в ГПК. В обобщената справка за движението на делата, те са включени в групата на *т.нар. други граждански дела*.

От *гражданските дела по общия ред* на първо място по постъпление продължават да са *исковете по Семейния кодекс* – за прекратяване на граждански брак, исковете за родителски права и др. – общо 64 дела, които представляват 10 % от общия брой постъпили граждански дела. Отделно от тях са *исковете за издръжка* – 7 дела, при които се наблюдава значително намаление на постъпленията спрямо предходните 2008г. и 2007г. Като вероятна причина бих посочила сравнително ниския максимален праг на издръжка за ненавършило пълнолетие дете по ПМС № 38/01.07.1985г. от 80.00 лева, който обичайно се присъжда при делата от този вид и до влизането в сила на по-благоприятните в тази насока разпоредби на новия СК /в сила от 01.10.2009г./ преграждаше възможността да се претендира издръжка в по-висок размер.

В статистическата форма, приложение към отчетния доклад, брачните искове за развод не са включени в групата на делата, разглеждани по общия ред, а заедно с охранителните за развод по взаимно съгласие са отчетени в групата на т.нар. други граждански дела.

Увеличение спрямо предходните години се наблюдава при *облигационните искове, в т.ч. от и срещу търговци*. В Районен съд-гр.Исперих не се води отделен регистър за търговски дела. Последните се образуват като граждански дела и се разглеждат по общия ред на ГПК.

Относително постоянно спрямо предходните години е постъплението при *вещните искове, делбите, трудовите дела* и тези *по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ*, като тенденцията е по-скоро към намаляване, най-драстично в последната група дела, дължащо се на законодателните промени през 2007г., когато се преклудира правото за водене на искове по чл.11, ал.2 от ЗСПЗЗ и предизвика драстичното им увеличение през 2007г.

Ново явление през отчетната 2009 година е увеличеното постъпление на *установителните искове по чл.422 във вр. с чл.415, ал.1 от ГПК*, като последица от значително нарастналите заповедни производства. Значително е и постъплението на исковете *по Закона за защита от домашното насилие /ЗЗДН/* - 28 постъпили дела, които се разглеждат по общия ред, без размяната на книгата по чл.131 от ГПК.

2.Свършени граждански дела.Сравнителен анализ за последните три години.

Общият брой на *разгледаните* граждански дела през отчетния период е 712, а на *свършените* – 605 броя /71 дела по общия ред; 9 дела по реда на Бързото производство – чл.310 и сл. от ГПК; 1 административно дело по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ; 64 частни граждански дела, отделно от тях 321 дела по реда на Заповедното производство /чл.410 и чл.417 от ГПК/; 3 дела от и срещу търговци и 136 други граждански дела/.

Свършените граждански дела през 2009г. /605/ са се увеличили със 77 % спрямо 2008г. /342/, а спрямо 2007г. /328/ - с 84 %.

Със съдебен акт по същество са приключили 525 граждански дела.

*Висящи /несвършили/ граждански дела в началото на 2009г. са били 100 дела, а в края на годината са 107 дела. Висящността незначително се е увеличила спрямо тази в началото на отчетния период, но спрямо общия брой разгледани граждански дела *висящността е намаляла* спрямо предходните години, като останалите висящи граждански дела в края на 2009г. /107/ представляват едва 15 % от всички разгледани 712 граждански дела, което е добър показател за дейността на съда. В края на отчетния период най-голяма е висящността при гражданските дела, разглеждани по общия ред - останали висящи 60 дела, които представляват 46 % от общо за разглеждане 131 дела от този вид.*

От всички разгледани през 2009г. граждански дела /712 бр./- общо свършените /605 бр./ представляват 85 %. Този процент се е завишил в сравнение с предходната 2008 година, когато свършените 342 дела са представлявали 77 % от общо разгледаните 442 граждански дела, както и спрямо 2007г., когато свършените 328 дела са представлявали 72 % от общо разгледаните 454 граждански дела.

3.Решени граждански дела по същество.

3.1. Анализ по видове.

Спрямо всички свършени граждански дела през 2009г. /605, в т.ч. и прекратените/, приключените с акт по същество /525/ съставляват 87 %, а спрямо всички разгледани през годината граждански дела /712/, свършените с акт по същество са 74 %.

*От свършените граждански дела по 28 % от тях, представляващи 172 броя, съдът се е произнесъл с **Решение**. Със **Заповед /Разпореждане/** са произнесени общо 313 граждански дела /52 %/, от тях *само Заповедите за изпълнение по чл.410 и чл.417 от ГПК* са 285 /47 %/. Останалите 120 граждански дела /20 %/ са произнесени с **определение**.*

*Най-много приключили с акт по същество са делата, разгледани по реда на **Заповедното производство** - 320 дела от общо свършените 321 дела от този вид /почти 100 %/. От тях със Заповед за изпълнение по чл.410, респ. по чл.417 от ГПК, както е отбелязано горе са преклучили 285 дела /89 % от този вид дела/.*

*Следват **частните граждански дела** /извън Заповедното производство/- 61 от общо свършените от този вид 64 дела /95 %/. След това са така наречените **други граждански дела** /охранителни, в т.ч. по Закона за закрила на детето, по ЗГР; по Закона за защита от домашно насилие и др., като в тази група са включени всички брачни дела/. От тях с акт по същество са приключили 97 дела, или 71 % от общо свършените 136 дела от този вид. Следват **гражданските дела, разглеждани по общия ред**, от които с акт по същество са приключили 38 дела, или 54 % от общо свършените 71 дела от този вид. При изготвяне на справка /статистическата форма/ в тази група не са отчетени брачните иски производства, въпреки, че се разглеждат по общия ред. Заедно с охранителните за развод по взаимно съгласие са включени в групата на т.нар. други граждански дела.*

По материи, най-много приключили с акт по същество са делата *по Закона за закрила на детето* - разгледани общо 56 дела, от които свършените са 44, от тях с акт по същество са приключили 39, или 87 %. Следват *исковете по СК /брачни, родителски права, издръжки и др./*, всичко за разглеждане 97 дела през отчетната година, от които 73 дела свършени, а с акт по същество 53 дела /73 % от общо свършените от този вид/. Следват *вещните искове* - общо 46 дела разгледани през годината, от които 23 свършени, а с акт по същество - 14 дела /61 % от общо свършените от този вид/. От *облигационните искове*, в т.ч. от и срещу търговци са разгледани 31 дела, от тях 15 - свършени, а с акт по същество - 9 дела /60 %/. По *Закона за защита от домашното насилие* са разгледани 28 дела, свършените са 22 дела, от тях с акт по същество - 12, или общо 56 %. От разгледаните 11 *трудови дела* свършените са 6, от тях с акт по същество са приключили 3 дела /50 % от този вид/. От *делбените производства* разгледани общо са 37 дела, от тях са свършили 25 дела и с акт по същество са решени 11, или 44 % от този вид.

3.2.Свършени граждански дела в тримесечен срок.

Според указанията на ВСС за попълване на статистическите отчети продължителността на разглеждане на гражданските дела се отчита от първото насрочено с.з. до произнасянето на крайния съдебен акт по делото за срок „до 3 месеца“ и „над 3 месеца“.

През отчетната 2009 година *в срок до 3 месеца* от първото с.з. до решаването на делото *са приключени 582 граждански дела*, които съставляват 96 % от общо свършените през годината граждански дела /605/ и 82 % от общо разгледаните граждански дела /712/. По видове в тримесечен срок са приключени 54 дела по общия ред; 9 дела по реда на Бързото производство /чл.310 от ГПК/; 64 ч.гр.дела; 321 дела по реда на Заповедното производство /чл.410 и чл.417 от ГПК/; 1 дело от и срещу търговци и 133 броя други дела.

Приключили *в срок над 3 месеца* остават 23 от общо свършените граждански дела.

Сравнителен анализ спрямо предходни отчетни периоди:

Общият брой свършени в срок до 3 месеца дела през 2009г. /582/ се е *увеличил* спрямо свършените в срок до 3 месеца дела през 2008г. /323/ граждански дела, които съставляват 94 % от общо свършените през годината граждански дела /342/ и 73 % от общо разгледаните граждански дела /442/.

Съпоставка спрямо 2007г. не би била обективна, като се има предвид разглеждането на делата изцяло по реда на отменения ГПК.

По видове дела, през 2009г. *на 100 %* в 3 месечен срок са приключени гражданските дела, разгледани по реда на *Бързото производство* /чл.310 и сл. от ГПК/, както и *частните граждански дела, в т.ч.* и делата, разгледани *по реда на Заповедното производство* /по чл.410 и чл.417 от ГПК/.

Висок е процентът на производствата приключили в 3-месечен срок от категорията на *т.нар. други граждански дела*, които са 98 %, или 133 дела от общо свършените 136 дела от този вид. В тяхната бройка отчитаме охранителните производства, вкл. по Закона за закрила на детето, по ЗГР, делата по Закона за защита от домашното насилие и др. Тук са включени и всички брачни дела за развод, заедно с охранителните за развод по взаимно

съгласие, тъй като по този начин са отчетени в статистическата форма, приложение към доклада.

От общо свършените 71 *граждански дела по общия ред* 76 %, или 54 дела са приключили също в 3-месечен срок от първото с.з. В тази група, по причини, изложени по-горе, не са отчетени брачните иски за развод, въпреки, че също се разглеждат по общия ред.

По материи, на 100 % в срок до 3 месеца са приключили *исквете по СК /брачни, родителски права, издръжки и др./*, делата по *Закона за защита от домашното насилие* и по *Закона за закрила на детето*. Висок е процентът на свършените в срок до 3 месеца *облигационните иски*, в т.ч. от и срещу търговци – 14 от общо свършените 15 дела, или 93 % от тях. Следват *вещните иски* – от общо свършени 23 дела, в срок до 3 месеца са приключили 20 дела, или 87 %. От общо свършените 6 *трудова дела*, в срок до 3 месеца са приключили 4 от тях, или 67 %. Свършените *делбените производства* са 25, от които в срок до 3 месеца са свършили 11 дела, или 44%.

По 295 от общо свършените през годината 605 граждански дела е провеждана *размяна на книжа*. От тях по 200 дела размяната на книжата е продължила 1 месец, от които 3 дела са по реда на Бързото производство, по 32 граждански дела времетраенето на размяната е до 2 месеца, по 21 дела – до 3 месеца и по 42 дела над 3 месеца. Забавянето при размяната на книжата се дължи на проблеми при връчване на съобщенията по правилата на ГПК, както и често съпътстващата този етап на съдебното производство формална процедура за предоставяне на правна помощ по ЗПрП в случаите по чл.47, ал.6 и чл.48, ал.2 от ГПК, когато по силата на закона се следва такава, и случаите по чл.95 от ГПК – когато страните са поискали предоставяне на правна помощ. В тези случаи насрочването на делата допълнително се забавя поради необходимостта да бъде предоставена на особения представител нов едномесечен срок за писмен отговор. След размяната на книжата, или изтичането на срока за писмен отговор, делата преобладаващо се насрочват в съдебно заседание за период до 2 месеца. В редки случаи насрочването надхвърля този период, което се дължи на по-натоварения график на щатния съдия, спрямо този на командированите съдии по съображения, изложени по-горе.

В РС-гр.Исперих няма профилирани състави, като всеки съдия има определени два дни от седмицата за насрочване на редовен график на съдебните заседания, които дни принципно не съвпадат с дните на дежурство и обичайно единият ден е за насрочване на граждански дела, а вторият за насрочване на наказателни дела.

Много често се налага насрочването на дела в извънреден график, когато производствата са с незабавен характер или законът изисква разглеждането им в кратки срокове – предвид голямото постъпление на дела по Закона за закрила на детето и Закона за защита от домашно насилие.

От разгледаните през 2009г. граждански дела, извън тези, които са приключили в едно съдебно заседание, 24 дела са *отложени* в две заседания, от които 10 броя са решени; 1 дело е отлагано в 3 заседания и е решено. В повече от 3 заседания са отлагани 7 дела, от които 2 броя – решени.

Основните причини за отлагане на делата са:

- нередовно призоваване на страни;
- отсъствие на страни по уважителни причини /чл.142 ГПК/;
- по искане на страните с оглед преговори и доброволно уреждане на спора помежду им;
- събиране на доказателства, вкл. и непредставяне на заключения по назначени от съда експертизи или неявяване на вещите лица;
- има случаи на невъзможност да се сформира експертен състав по назначена експертиза;
- отстраняване на съдии поради отвод;
- други обективни причини, извън поведението на страните – невъзможност за изготвянето на проекти за делба с проекто-скици на новообразувани имоти от ОСЗГ – до избиране на фирма за поддържане на Картата на възстановената собственост по делбените производства; особености в самото съдебно производство, които предполагат провеждане на повече от едно с.з.; възлагане на съдебни поръчки до чуждестранен съд;
- недобросъвестно процесуално поведение на страните – поради неизпълнение указанията на съда за внасяне в срок на депозити по назначени експертизи, за ангажиране на допуснати от съда доказателства и др.

В по-голямата си част причините за отлагане на делата са обективни.

Съдебните актове по гражданските дела се изготвят преимуществено в законните срокове, като няма такива, които да са решавани в срок над 3-месеца. Т.е. срокът за произнасяне на съдебните актове *не е* от причините са разглеждане и приключване на делата в срок над 3 месеца. Основни причини са:

- обсъденият горе продължителен период до провеждане на първо съдебно заседание;
- необходимост от отлагане на делата по причини, изложените по-горе;
- съдебна ваканция и отпуски;
- незаает щат, от което следва и по-голямата натовареност на работещите съдебни състави.

4. Прекратени граждански дела – анализ на причините.

Общият брой на прекратените граждански дела през 2009г. е 80. От тях 5 дела са прекратени *при постигната съдебна спогодба* между страните. Основните причини за прекратяването на делата, *извън тези по спогодба*, могат да се групират в няколко основни групи, а именно:

- изпратени в Разградски окръжен съд за определяне на друг равен съд – 10 дела;
- изпратени по подсъдност на друг съд – 9 дела;
- поради оттегляне или отказ от иска – чл. 232 и чл.233 от ГПК – 27 дела;
- поради неявяване на страна без уважителни причини в първото по делото съдебно заседание при развод – чл.321, ал.1, респ. чл.330, ал.2 от ГПК – 6 дела;
- оставени без разглеждане, поради недопустимост на иска – 10 дела;
- върнати искиви молби поради неотстраняване в срок на допуснати нередовности – 13 дела.

Анализът на горепосочените цифри сочи, че най-висок е процентът на прекратените граждански дела, поради оттегляне или отказ от иска. Причините са свързани както с оглед на доброволно извънсъдебно уреждане на

споровете между страните, така и поради невъзможност на ищцовата страна да понесе разноските за особен представител на ответника, в случаите на чл.47, ал.6 и чл.48, ал.2 от ГПК. Голяма част от прекратените дела – общо 19 броя са прекратени поради недобросъвестно процесуално поведение на страните, като в това число попадат върнатите иски молби поради неотстранени в срок нередовности и невявяването на страните без уважителни причини по брачни дела в първо съдебно заседание.

5.Обжалвани граждански дела. Законосъобразност на съдебните решения.

Обжалваемостта на постановените през отчетния период актове, както и резултатите от обжалванията са посочени в справка за дейността на съдиите – отделно за обжалваните решения и обжалваните определения по граждански дела, съгласно утвърдените от ВСС индекси /приложени таблични форми/.

Сравнителен анализ спрямо предходни отчетни периоди:

От всички разгледани през 2009г. граждански дела /712/, обжалвани са 6 % от тях, или 41 дела. През предходната 2008г. обжалваните граждански дела са били 8 % от общо разгледаните, а през 2007г. обжалваните са били 14 %. Изложеното сочи тенденция към намаляване процента на обжалваните граждански дела.

По видове дела през 2009г. най-много са обжалваните *граждански дела, разгледани по общия ред* – 16 обжалвани, или 12 % от общо разгледаните 131 дела от този вид. От общо разгледаните *по реда на Заповедното производство* 322 дела, обжалвани са също 16 дела, но те представляват 5 % от общо разгледаните от този вид. 4% са обжалваните дела от групата на т.нар. *други граждански дела* – 8 от общо разгледаните 179 от този вид. Едно дело е обжалвано от общо разгледаните 10 дела *по реда на Бързото производство /чл.310 от ГПК/*.

По материи, най-много са обжалваните дела по *вещни иски* – 22 %, или 10 дела от общо разгледаните 46. От общо разгледаните 31 дела по *облигационни иски*, в т.ч. от и срещу търговци, обжалваните са 4 дела, или 13 %. От общо разгледаните 11 *трудова дела*, обжалвани са 2 дела, или 11 %. Обжалваните *делби* са 3 от общо разгледаните 37, или 8 %. От общо разгледаните 28 дела *по Закона за защита от домашното насилие*, обжалваните са 2, или 7 %.

Решения:

Обжалвани през 2009 година са общо **6 решения** по граждански дела.

Потвърдени изцяло /индекс 1/ са 5 решения.

Отменени изцяло решения /индекс 2/ - няма.

Изцяло **отменено по обективни причини** /индекс 3а/ - 1 решение по гр.д.№ 149/2008г. - отменено *поради представяне на нови доказателства* пред въззивната инстанция, които са обусловили отмяната

Определения/Разпореждания/:

Обжалвани през 2009 година са общо **6 определения** и **16 разпореждания** по граждански дела.

Потвърдени изцяло /индекс 1/ са 2 определения и 12 разпореждания.

Отменени изцяло /индекс 2/ са 4 определения и 2 разпореждания:

- по гр.д.№ 11/2009г. - определение, с което е прекратено производството по иск с правно основание чл.8, ал.1 от Закона за защита от домашно насилие поради предявяването му след изтичане на определения в закона срок по чл.10, ал.1. Пострадалата е подала молба пред ОД на МВР-гр.Разград, откъдето е препратена на РС-гр.Разград. Оттам молбата е върната на ОД на МВР-гр.Разград, откъдето е препратена на РУ на МВР-гр.Исперих. Пострадалата е написала нова молба, която е внесла в РС-гр.Исперих със същия предмет, поради което въззивният съд приема, че делото е висящо от деня, в който исковата молба е била предявена в РС-гр.Разград и е върнато за продължаване на съдопроизводствените действия от РС-гр.Исперих;

- по гр.д.№ 266/2008г. – определение, с което е прекратено производството по делото поради липса на правен интерес от търсената искова защита, предвид неделимост на задължението за гледане и издръжка, като ищецът е получил изпълнението от приобретател, различен от ответника по делото. Въззивният съд приема, че е въпрос по същество доколко създадълженото лице по договора е предоставило изпълнение, покриващо очакванията на ищеца и в тази връзка погасяващо задължението на ответника, поради което делото е върнато за продължаване на съдопроизводствените действия;

- по гр.д.№ 27/2009г. – определение, с което е постановено връщане на исковата молба поради неотстранени в срок нередовности, констатирани от съда. Въззивният съд приема, че на ищеца не са дадени ясни, точни и конкретни указания за да приведе исковата си молба в съответствие с изискванията за редовност на същата;

- по ч.гр.д.№ 385/2009г. - определение, с което е прекратено съдебното производство, образувано по Заявление за издаване на Заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист по чл.418 във вр. с чл.417 от ГПК и делото е изпратено по подсъдност на Окръжен съд-гр.Разград на основание чл.104, т.4 от ГПК, съобразно размера на претендираното вземане. Въззивният съд връща делото за продължаване на съдопроизводствените действия, като приема, че компетентен за разглеждане на заявлението е районният съд, в района на който е постоянният адрес и седалището на длъжника, независимо от неговата цена;

- по ч.гр.д.№ 336/2009г. – разпореждане по Заповедно производство, с което се отхвърля искането за издаване на Заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист по чл.418 във вр. с чл.417 от ГПК поради нередовност от външна страна на документа, сочен като изпълнително основание, неударстворяващ изискуемо вземане. Въззивният съд приема, че е налице редовен документ по чл.417, т.2 от ГПК – извлечение от счетоводните книги на Банката-заявител, ведно с приложения към него кредитен договор.

Следва да се отбележи, че практиката на въззивния Разградски окръжен съд по този въпрос не е еднопосочна, като различните съдебни състави постановяват противоположни съдебни актове;

- по гр.д.№ 194/2009г., за връщане на въззивна жалба, като нередовна, на основание чл.262, ал.2, т.2 от ГПК. Въззивният съд е приел, че указанията за отстраняване на констатираните нередовности на жалбата не са изчерпателни, ясни и конкретни, поради което е върнал делото за продължаване на съдопроизводствените действия.

Изцяло *отменени по обективни причини* /индекс 3а/ са 2 разпореждания по Заповедни производства – по ч.гр.д.№ 92/2009г. и № 93/2009г. *поради*

представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция, които са обусловили отмяната.

Отчетените данни сочат, че броят на потвърдените актове надвишава значително този на отменените, което е показател за добрата работа и подготовка на съдиите, уеднаквяване на съдебната практиката и доброто взаимодействие между инстанционните съдилища.

IV. Работа по НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

1. Постъпили наказателни дела. Сравнителен анализ за последните три години.

В РС-гр.Исперих през 2009 година са *постъпили* 387 броя наказателни дела /по групи, съобразно статистическите таблици на ВСС: 181 наказателни дела от общ характер; 12 наказателни от частен характер дела; 35 дела по чл.78а от НК; 75 частни наказателни дела, отделно от тях разпити – 41 дела; 43 административно-наказателни дела/.

Постъпилите наказателни дела през 2009г. /387/ са се *увеличили* с 12 % спрямо 2008г. /347/, а спрямо 2007г. /339/- с 14 %.

При сравнителния анализ се установява, че *постъплението на наказателните от общ характер дела /НОХД/ се е увеличило* – 181 дела през 2009г., които представляват 47 % от общо *постъпилите* наказателни дела през годината. В сравнение с предходната 2008 година, *постъпилите* НОХД са били 155, а през 2007 година са били 125.

Отново най-голяма част от *постъпилите* НОХД са за *престъпления против собствеността* – общо 77 дела, от тях 58 кражби, 1 грабеж, 8 присвоявания, 6 измами, от които 2 документни. При този вид престъпления тенденцията е към увеличаване спрямо предходните години – през 2008г. са били 73 дела /от тях отново най-много кражби – 56/, а през 2007г. са били общо 56 дела /от тях кражбите – 45/.

Продължава да е голямо и тревожно *постъплението на делата за общоопасните престъпления*, които са общо 56 дела, от тях 49 са само делата за транспортни престъпления. Незначително е намалението им спрямо предходната 2008 година, когато са били общо 60 дела, от които за транспортни престъпления – 58 дела, докато през 2007г. са били значително по-малко - 43 *постъпили* дела, от тях само транспортните – 36 дела.

От същата група общоопасни престъпления през 2009г. са *постъпили* 2 дела за престъпления, свързани с употреба на наркотични вещества.

Почти постоянно е *постъплението на делата за престъпления против личността*. През 2009г. от този вид са *постъпили* общо 13 дела, през 2008г. са били 12 дела, а през 2007г. – са били също 13 дела.

Сравнително постоянно е и *постъплението при делата за престъпления против реда и общественото спокойствие*. През 2009г. са 4 дела, спрямо предходната 2008г., когато са били 5 дела.

Съществено увеличение се наблюдава при делата за *документни престъпления*. През 2008г. е имало само 1 *постъпило* дело от този вид, докато през отчетната 2009г. са *постъпили* 10 дела. Същата тенденция се наблюдава и при делата за *престъпления против стопанството*. През минала 2008г. са били едва 2 дела, а през 2009г. са *постъпили* 10 дела.

Увеличение има при делата за престъпления против правата на гражданите. През 2009г. са постъпили 2 дела от този вид, докато през предходната 2008г. не са постъпвали такива. Същата тенденция и при делата за престъпления против брака, семейството и младежта – те са 4 постъпили дела през 2009г., спрямо 1 дело през 2008г.

Намаление спрямо предходната отчетна година има по отношение на *наказателните от частен характер дела /НЧХД/*, т.е. образувани по тъжба на пострадали лица. През 2009г. са постъпили такива 12 дела, спрямо предходната 2008г., когато постъпилите НЧХД са 17, но са се увеличили спрямо 2007г., когато са били 10.

През отчетната година е *нарастнал* броят на постъпилите *дела по чл.78а* – общо 35 дела спрямо 17 постъпили дела през 2008г., но са *намалели* спрямо 2007г., когато са били 38.

Значително увеличение има при постъпилите *частни наказателни дела*. През отчетната 2009 година те са общо 116 дела, от които 41 *разпити пред съдия*, делата за *групиране на наказания* са 28, *съдебните реабилитации* – 4. През 2008г. са били общо 86 дела, от които 42 *разпити пред съдия*, а през 2007г. са били общо 90 дела, от които 47 *разпити*. Като цяло винаги делът им спрямо общото постъпление наказателни дела е относително голям. През 2009г. те са 30 % от общо постъпилите 387 наказателни дела. През 2008г. те са били 25 % от общо постъпилите 347 наказателни дела, като следват постъплението на НОХД. Същата тенденция има и през предходната 2007г., когато са били 27 % от общо постъпилите през годината 339 наказателни дела.

Съществено намаление има при постъпилите *административно-наказателните дела* /без тези по чл.78а от НК/, но въпреки това отново, както и през последните две години, следват по количество постъплението на НОХД и частните наказателни дела, ако последните се отчитат заедно с разпитите. През 2009г. постъпилите административно-наказателни дела са 43 броя, като представляват 11 % от общо постъпилите през годината наказателни дела. През 2008г. са били 72 дела, а през 2007г. - 76 дела.

Трайна особеност на този вид производства са: широк кръг на административно-наказващите органи; многобройност на различните материални закони, които се прилагат, с интензивни законодателни промени в тази насока, което затруднява допълнително работата на съдиите в преценката за приложимия към времеизвършване на нарушението и най-благоприятен за дееца закон.

2.Свършени наказателни дела.Сравнителен анализ за последните три години.

Общият брой на *разгледаните* наказателни дела през отчетния период е 453, а на *свършените* – 384 /165 наказателни дела от общ характер; 19 наказателни от частен характер дела; 30 дела по чл.78а от НК; 70 частни наказателни дела, отделно от тях разпити – 41 дела; 59 административно-наказателни дела – групирането съобразно статистическите таблици на ВСС/.

Свършените наказателни дела през 2009г. /384/ са *намалели* със 7 % спрямо 2008г. /411/, а спрямо 2007г. /313/ са се *увеличили* с 23 %.

Свършените през 2009 година 384 наказателни дела представляват 85 % от общо разгледаните 453 наказателни дела през годината. Този процент е *намалял* спрямо предходната 2008 година, когато свършените 411 дела са

представлявали 86 % от общо разгледаните 477 наказателни дела, а спрямо 2007г. процентът *се е повишил*, тъй като свършените 313 наказателни дела са представлявали 71 % от общо разгледаните 443 наказателни дела.

Със съдебен акт по същество са приключили 234 наказателни дела, от които с присъда са приключили 53 броя НОХД /отделно 92 споразумения/, 6 броя НЧХД, с решение 29 дела по чл.78а от НК и 47 административно-наказателни дела, с определения – 3 съдебни реабилитации, 2 принудителни медицински мерки, 20 дела за групиране на наказания.

Висящи /несвършили/ наказателни дела *в началото на 2009г.* са били 66 дела, а *в края на годината* са 69 дела. Висящността *незначително се е увеличила* спрямо тази в началото на отчетния период и е *почти постоянна* спрямо общия брой разгледани наказателни дела в сравнение с предходните години. Останалите висящи наказателни дела в края на 2009г. /69/ представляват 15 % от всички разгледани 453 наказателни дела. През миналата 2008г. останалите висящи наказателни дела в края на годината /66/ са били 14 % от общо разгледаните 477 дела.

В края на отчетния период най-голяма е висящността при *наказателните от общ характер дела /НОХД/* - останали висящи 44 бр., които представляват 21 % от общо за разглеждане 209 НОХД. Следват *наказателните дела от частен характер /НЧХД/* - останали висящи 4 дела или 17 % от общо за разглеждане 23 дела от този вид. След това са *наказателните дела по чл.78а от НК* – висящи 5 дела, които представляват 14% от общо за разглеждане 35 дела. *Частните наказателни дела /без разпитите/* – съдебни реабилитации, принудителни медицински мерки, групиране на наказания и др. са висящи 10 дела, които представляват 12 % от общо за разглеждане 80. Най-малка е висящността при *административно-наказателните дела /АНД/* – 6, които представляват 9 % от общо за разглеждане 65 дела от този вид.

По видове дела, изцяло приключили на 100 % през 2009г. са единствено *разпитите пред съдия*, предвид естеството им.

Свършените *административно-наказателни дела /59/*, без тези по чл.78а от НК, са 91 % от общо разгледаните от този вид 65 дела. Спрямо общия брой разгледани наказателни дела /453/ те са 13 %.

Частни наказателни дела, извън разпитите пред съдия /съдебни реабилитации, принудителни медицински мерки, групиране на наказания и др./ са 70 свършени, или 88 % от общо разгледаните 80 дела от този вид и 15 % от общо разгледаните 453 наказателни дела.

Свършените *30 дела по чл.78а от НК* са 86 % от общо разгледаните 35 дела от този вид и 6 % от общо разгледаните наказателни дела.

Свършените *НЧХД /19/* са 83 % от общо разгледаните 23 дела от този вид и 4 % от общо разгледаните наказателни дела.

Следват свършените *НОХД /165/*, които представляват 79 % от общо разгледаните 209 дела от този вид, а от общо разгледаните наказателни дела са 36 %. В тази група *по реда на Глава 27 от НПК “Съкратено съдебно следствие в производството пред първата инстанция”* са приключили 26 дела, или 16 % от общо приключилите НОХДела. По *реда на Глава 25 от НПК “Незабавни производства”* – свършени са 7 дела и *по реда на Глава 24 “Бързи производства”* – 6 дела, представляващи по 4 % от общо свършените.

3. Решени наказателни дела по същество. Анализ по видове.

Общият брой на свършените наказателни дела с акт по същество е 234 бр.

При *наказателните дела от общ характер /НОХД/* приключилите с акт по същество са 145 дела, от тях 53 присъди и 92 споразумения за решаване на делото. Споразуменията се отчитат и при прекратените наказателни дела, но следва да се съобразят като актове по същество, имащи значението на влезли в сила присъди.

Постановените *присъди* по НОХД, представляват 23 % от всички приключени с акт по същество наказателни дела. От тях *по реда на Глава 27 от НПК "Съкратено съдебно следствие в производството пред първата инстанция"* са постановени 26 присъди, които представляват 49 % от общо постановените присъди.

Най-висок е относителният дял на решенията с акт по същество наказателни дела по глава V от НК – *престъпления против собствеността*. Техният брой е 56 /от тях 28 присъди и 28 споразумения/. Само кражбите са осъдени с 22 присъди и 23 споразумения. Висок е процентът и на приключилите с акт по същество дела по глава XI от НК – *общоопасни престъпления*, които са 45 /от тях 7 присъди и 38 споразумения/. Само делата за транспортни престъпления са приключили със 6 присъди и 34 споразумения. На следващо място са престъпленията по глава II от НК – *престъпления против личността*, приключили с акт по същество 15 дела /8 присъди и 7 споразумения/. За *престъпления против стопанството /глава VI от НК/* има постановени 8 акта по същество /3 присъди и 5 споразумения/. Дела за *документни престъпления* по глава IX от НК има приключили 7 с акт по същество /1 присъда и 6 споразумения/. Общо 5 дела за *престъпления против реда и общественото спокойствие /глава X от НК/* са приключили с акт по същество /1 присъда и 4 споразумения/. Решенията по същество дела за *престъпления против правата на гражданите /глава III от НК/* са 2 - 1 присъда и 1 споразумение. Толкова са и свършените дела за *престъпления против брака, семейството и младежта /глава IV от НК/* - постановени 2 присъди.

Висок е процентът на приключилите с акт по същество *частни наказателни дела* /без разпитите/ - съдебни реабилитации, ПММ, групиране на наказания и др., от които с акт по същество са приключили 58 и представляват 25 % от общо приключилите по същество наказателни дела.

Следват *административно-наказателните дела* /без тези по чл.78а от НК/ - 47 с акт по същество, като представляват 20 % от общо решенията по същество наказателни дела.

Следвани са от *делата по чл.78а от НК /29* или 12% /и най-малко са *наказателните дела от частен характер /НЧХД/* - приключили с присъда 6 дела, или 3 % от общо решенията по същество наказателни дела.

4. Разгледани наказателни дела в тримесечен срок. Бързина на наказателното производство.

Сроковете, в които са свършени наказателните дела се отчитат от образуването до постановяването на крайния съдебен акт „до 3 месеца“ и „над 3 месеца“.

През 2009 година *в срок до три месеца* са приключили 301 *наказателни дела*, които представляват 78 % от всички свършени наказателни дела /384/ и 66 % от общо разгледаните през отчетната година наказателни дела /453/.

Процентът е *увеличен* в сравнение с 2008 година, когато приключилите в срок до 3 месеца наказателни дела /313/ са представлявали 76 % от всички свършени 411 наказателни дела и 66 % от общо разгледаните 477 наказателни дела. Докато през 2007 година приключилите в срок до 3 месеца наказателни дела /290/ са представлявали 93 % от всички свършени 313 наказателни дела, но 65 % от общо разгледаните 443 наказателни дела.

Като се изключат частните наказателни дела за *разпити пред съдия*, които предвид естеството им приключват на 100 % в срок до 3 месеца от образуването им, най-висок процент свършени в 3-месечен срок са *наказателните дела по реда на чл.78а от НК* - 29, които представляват 97 % от общо свършените от този вид 30 дела и 83 % от общо разгледаните 35 от същия вид.

Толкова са и *частни наказателни дела /ЧНД/*, без разпитите пред съдия - съдебни реабилитации, принудителни медицински мерки, групиране на наказания и др. - 68, които също представляват 97 % от общо свършените 70 дела от този вид и 85 % от общо разгледаните 80 дела.

Разгледаните в срок до три месеца *наказателни дела от общ характер /НОХД/* - 117 бр. представляват 71 % от общо свършените 165 дела от този вид и 56 % от общо разгледаните 209 дела.

Почти същият процент - 68 % са приключилите в 3-месечен срок *административно-наказателни дела* - 40 бр. от общо свършените 59 дела и 61 % от общо за разглеждане 65 дела от този вид.

Най-нисък е процентът на свършените в срок до 3 месеца *наказателни от частен характер дела /НЧХД/* - 6 бр. или 32 % от общо свършените 19 дела от този вид.

През отчетния период могат да се обосноват различни причини за забавяне на съдебното производство по наказателни дела:

- Продължителен период от постъпване на делото до провеждане на първото съдебно заседание. Поради нарастналото постъпление на наказателните дела в сравнение с предходната 2008г. и целогодишната работа на РС-гр.Исперих в намален съдийски състав /незаеят щат/ спрямо работата на петима прокурори от Районна прокуратура-гр.Исперих, практически е невъзможно спазването на двумесечния срок за *насрочване* по чл.252 НПК, респ. и сроковете по чл.271, ал.10 от НПК при отлагане на делата. Постъплението на наказателни дела в резултат на труда на прокурорите е несъпоставимо и неравностойно спрямо възможностите по принцип и през отчетния период на съдиите в РС-Исперих, които освен наказателни дела, гледат и решават още толкова и значително повече граждански дела.

По две НОХДела през 2009г. при насрочването има възложени съдебни поръчки по молби за международна правна помощ за призоваване на пострадали лица, съответно от Обединените арабски емирства и от Швеция.

В 2-месечен срок от образуването са насрочени 355 дела.

В срок над 2 месеца са насрочени 32 дела. Разрешение по чл.252, ал.2 НПК за насрочване на наказателните дела над двумесечния срок не е искано, защото с малки изключения, делата са на доклад на самия председател, чиито график на делата като щатен съдия е бил по-натоварен спрямо този на командированите съдии по съображения, изложени по-горе.

Делата по чл.78а от НК се насрочват в едномесечния срок от образуването им, съобразно чл.376, ал.1 от НПК. Спазват се и сроковете за насрочване на другите особени производства по НПК - по чл.358, ал.1, т.4 от

НПК за Бързите производства, по чл.382, ал.2 при внесени споразумения, по чл.429, ал.2 при прилагането на принудителни медицински мерки.

Отделно от наказателните дела, сезирани от Районна прокуратура – гр.Исперих, са насрочваните наказателни от частен характер дела и административно-наказателни дела.

В РС-гр.Исперих няма профилирани състави, като всеки съдия има определени два дни от седмицата за насрочване на редовен график на съдебните заседания, които дни принципно не съвпадат с дните на дежурство и обичайно единият ден е за насрочване на граждански дела, а вторият за насрочване на наказателни дела.

Често се налага насрочването на дела в извънреден график, когато производствата са с незабавен характер или законът изисква разглеждането им в кратки срокове. Всички наказателни производства с незабавен характер се насрочват за разглеждане в деня на постъпването им от дежурен съдия;

- Друга причина за забавяне на съдебното производство по наказателни дела е *отлагането* на делата на различни основания. От разгледаните през 2009г. наказателни дела, извън тези, които са приключили в едно съдебно заседание, 61 дела са отложени в две заседания, от които 56 броя са решени. От тях: НОХД – 33 бр., решени 28 бр.; НЧХД – 9 броя, всичките решени; АНД – 14 броя, всичките решени и ЧНД – 5 броя, всичките решени.

Отложени в 3 заседания са 16 наказателни дела, от които 13 броя са решени. От тях: НОХД – 9 бр., решени 7 бр.; НЧХД – 2 броя, решени; АНД – 3 броя, всичките решени и ЧНД – 2 броя, от които едно решено.

В повече от 3 заседания са отложени 9 наказателни дела, от които 6 решени. От тях: НОХД – 8 броя, от които 6 решени и НЧХД – 1 бр.

Основни причини за отлагане на делата са:

- нередовно призоваване на страни, чието присъствие е задължително;
- отсъствие на подсъдим или защитник по уважителни причини;
- по искане на страните с оглед постигане на споразумение или спогодба;
- необходимост от назначаване на служебна защита;
- събиране на доказателства, в т.ч. и трудно откриване на свидетели, променили постоянното си местоживееене;
- отстраняване на съдии поради отвод;
- промяна в реда на съдебното производство – преминаване от производство по реда на Глава 27 от НПК „Съкратено съдебно следствие в производството пред първата инстанция“ към производство по общия ред при необходимост от призоваване на свидетели и вещи лица;
- недобросъвестно процесуално поведение на страните – неявяване на подсъдим без уважителни причини, когато присъствието му е задължително, злоупотреба с правото на защита от страна на подсъдимите и техните защитници и др.

Съдебните актове по наказателни дела се изготвят преимуществено в законните срокове, като няма такива, които да са решавани в срок над 3-месеца от обявяването им за решаване. Т.е. срокът за произнасяне на съдебните актове не е от причините са разглеждане и приключване на делата в срок над 3 месеца.

5.Прекратени наказателни дела – анализ на причините.

Прекратените през изтеклата година наказателни дела в РС-гр.Исперих са 150.

От тях прекратени НОХД са 112 броя, от които 92 дела са прекратени *поради приключването им със споразумение* /чл.381-384 от НПК/.

Върнати на прокуратурата през 2009г. са 14 дела, от които 4 НОХДела са върнати в открито заседание, а останалите в разпоредително заседание. С изключение на едно от делата /НОХД № 257/2009г./, по което съдията-докладчик с последващ акт сам е констатирал допуснатата грешка при връщане на делото, *няма необосновано върнати дела*. Причините са различни:

1.нарушения на процесуалните правила, *свързани с реда за разглеждане на делото*:

- по три НОХД №№ 80/2009г., 359/2009г. и 378/2009г., образувани по внесени Споразумения за решаване на делото по реда на Глава 29 от НПК по преценка на съда, че споразуменията противоречат на закона, същите не са одобрени и делата са върнати в открито заседание на Районна прокуратура-гр.Исперих;

- по НОХД 253/2009г., образувано по реда на Глава 29 от НПК с внесено Споразумение за решаване на делото, съдът е констатирал липса на основание за това поради наличие на предпоставки по чл.78а от НК за разглеждане на делото по реда на Глава 28 от НПК "Освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание" като административно-наказателно дело, поради което в открито заседание е отказал да одобри спорумението и е върнал делото на РП-гр.Исперих;

- по АНД № 107/2009г. съдът е констатирал в разпоредително заседание липса на основания по чл.78а от НК за разглеждане на делото по реда на Глава 28 от НПК "Освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание" и е върнал делото на РП-гр.Исперих за разглеждането му по общия ред;

2.съществени нарушения на процесуалните правила, довели до *ограничаване на процесуалните права на обвиняемия или на неговия защитник*:

- неуведомяване на родителите на непълнолетен обвиняем за предявяване на разследването съобразно задължително изискване на чл.389, ал.1 от НПК – НОХД № 91/2009г.;

- пропуски, противоречия, неясноти в съдържанието на обвинителния акт, свързани с правната квалификация на деянието или свързани с обсъждане на съставомерни обективни признаци от състава на престъплението – НОХД №№ 122/2009г., 227/2009г. и 258/2009г.;

- несъблюдаване правото на защита при констатирано противоречие в интересите на няколко подсъдими – НОХД №№ 17/2009г. и 289/2009г.;

3.съществени нарушения на процесуалните правила, довели до *ограничаване на процесуалните права на пострадалия* – НОХД №№ 99/2009г. и 280/2009г.

Част от обсъжданите горе нарушения са допуснати от разследващия орган във фазата на разследването, които прокурорът, внесъл обвинителния акт в съда, не е забелязал и отстранил, а други са допуснати от прокурора при изготвяне на акта, с който делото се внася в съда.

Голям е процентът на прекратените *наказателни дела от частен характер /НЧХД/* - 13, които представляват 57 % от общо разглежданите 23 НЧХД през годината. В по-голямата си част тези дела се прекратяват поради оттегляне на тъжбата – 6 дела, поради извънсъдебно помирение между страните е прекратено 1 дело, поради невявяване на тъжителя и неговия повереник без уважителни причини – 2 дела, останалите са прекратени по спогодба между страните.

От административно-наказателните дела прекратени са 12. Най-честите причини са поради оттегляне на жалбата /6 дела/. Поради просрочие на жалбите против наказателни постановления са прекратени 4 дела. 1 дело е изпратено по подсъдност на друг съд и по едно дело по реда на УБДХ е върнат актът за установяване на дребно хулиганство на РУ на МВР-гр.Исперих за отстраняване на нередовност. Отделно от тях са делата по чл.78а от НК, от които има 1 прекратено дело, като съдът е констатирал недопустимост на производството /липса на предпоставките по чл.78а от НК/ и е върнал делото за разглеждане по общия ред.

Прекратените частни наказателни дела са 12. Тук попадат делата за групиране на наказания /4 прекратени/, от които 1 дело е прекратено поради недопустимост на производството, при извършено вече със съдебен акт групиране на наказанията и 3 дела са изпратени по подсъдност на компетентния съд по чл.39, ал.1 от НПК. Останалите 8 прекратени частни наказателни дела са 3 съдебни поръчки и 5 върнати на РП-гр.Исперих след отмяна на Постановление за прекратяване или спиране на наказателното производство по чл.243 и чл.244 от НПК.

6.Обжалвани и протестирани наказателни дела. **Законосъобразност на наказателното производство.**

Обжалваемостта на постановените през отчетния период актове, както и резултатите от обжалванията са посочени в справка за дейността на съдиите – отделно за обжалваните решения и обжалваните определения по наказателни дела, съгласно утвърдените от ВСС индекси /приложени таблични форми/.

Сравнителен анализ спрямо предходни отчетни периоди:

От всички разгледани през 2009г. наказателни дела /453/, обжалвани и протестирани са 10 % от тях, или 44 дела. Също толкова – 10 % са обжалваните и протестирани наказателни дела през предходната 2008г. – 46 дела от всичко разгледаните 477 наказателни дела. Почти такъв е и процентът на обжалваните и протестирани 48 наказателни дела през 2007г., които представляват 11 % от общо разгледаните 443.

Потвърдени изцяло /индекс 1/ през 2009г. са актовете по 25 дела. От тях 8 присъди, 13 решения и 4 определения.

Отменени изцяло са 5 съдебни акта по наказателни дела. От тях 1 присъда, 3 решения и 1 определение:

- отменени и върнати за ново разглеждане на първоинстанционния съд /индекс 2б/:

- една осъдителна присъда – по НЧХД № 272/2008г. Съдът, като е приел, че подсъдимият е редовно призован и не установява уважителни причини за неявяването си, е провел разглеждане на делото в отсъствие на подсъдимия без да му назначи служебен защитник. Присъдата е отменена поради нарушение на процесуалния закон и делото върнато за ново разглеждане от друг състав на РС-гр.Исперих;

- едно решение по административно-наказателно дело /АНД/ № 28/2009г. - отменено поради неизясняване на фактическата обстановка и делото върнато за ново разглеждане от друг състав на РС-гр.Исперих.

- отменени на други основания:

- едно оправдателно решение по чл.78а от НК – по АНД № 22/2009г. Съдът е приел обвинението за недоказано поради несъставомерност на деянието като престъпление по чл.343в, ал.1 от НК и е оправдал обвиняемия. Решението е отменено поради нарушение на материалния закон, като въззивният съд е приел обвинението за доказано и е осъдил обвиняемия;
- едно решение по АНД № 8/2009г. – отменено поради нарушение на процесуалния и материалния закон и
- едно определение по ч.н.д.№ 276/2009г., с което е отменено Постановление на РП-гр.Исперих за прекратяване на наказателно производство по реда на чл.243 от НПК. Определението е отменено като необосновано и незаконно съобразно поради нарушение на материалния закон и въззивният съд е потвърдил акта на Прокуратурата;

Изменени са три присъди:

- една осъдителна присъда, изменена само в наказателната част /индекс 3а/- по НОХД № 252/2009г. – наложени наказания “Лишаване от свобода” при ефективно изтърпяване, както и “Лишаване от право да управлява МПС”. Въззивният съд е отменил присъдата в тази част, като е отложил изтърпяването на наказанието “Лишаване от свобода” по реда на чл.66, ал.1 от НК за изпитателен срок и е отменил същата в частта на второто наказание, като е преценил, че на подсъдимия е отнето право, което всъщност не притежава. В останалта част присъдата е оставена в сила.
- една осъдителна присъда, изменена в наказателната и в гражданско-осъдителната част /едновременно индекс 3а и 3б/ - по НЧХД № 67/2007г. – въззивният съд е намалил наложеното по реда на чл.78а от НК административно наказание “Глоба”, както и намалил присъденото от първоинстанционния съд обезщетение за неимуществени вреди от престъплението. В останалта част присъдата е потвърдена;
- една оправдателна присъда, изменена в наказателната и в гражданско-осъдителната част /едновременно индекс 3а и 3б/ - по НОХД № 282/2008г. Съдът е оправдал подсъдимия и е отхвърлил гражданския иск. Въззивният съд е отменил присъдата в оправдателната част, като е осъдил подсъдимия и частично е уважил гражданския иск. Над уважения размер в отхвърлителната част на гжражданския иск, присъдата е потвърдена;

Видно от отчетените данни броят на потвърдените актове значително надвишава този на отменените, което е показател за добрата работа и подготовка на съдиите.

По видове, анализът на обжалваните и протестирани наказателни дела сочи, че най-висок процент представляват обжалваните *административно-наказателни дела* – 13, които представляват 20 % от общо разгледаните от този вид 65 дела. Отделно от тях са *делата по чл.78а от НК*, по които има 5 обжалвани дела и те представляват 14% от общо разгледаните от този вид дела – 35 бр. Почти толкова са и обжалваните *НЧХД* - 3 на брой, които съставляват 13 % от общо разгледаните 23 НЧХД.

Сравнително нисък е процентът на обжалваните *наказателни от общ характер дела /НОХД/* - 17, които представляват 8 % от общо разгледаните от този вид 209 дела. Може да се отдаде на факта, че голяма част от тях приключват по споразумение, или в производство по реда на Глава 27 от НПК

при водене на съкратено съдебно следствие, когато наказанията се налагат при по-благоприятни за извършителите условия, предвидени в закона.

8 % са и обжалваните и протестирани *частни наказателни дела* /извън разпитите пред съдия/ - 6 броя от общо разгледани 80 наказателни дела от този вид.

V.Средна натовареност на съдиите.

През 2009г. съдиите в РС-гр.Исперих са разгледали общо 1165 дела /712 граждански и 453 наказателни/ и от тях решени 989 /605 граждански и 384 наказателни/.

При оптимално зает щат от трима съдии /отработени 36 човекомесеци/, може да се направи извода, че средно месечно един съдия е разгледал 32.4 дела /19.8 граждански и 12.6 наказателни/ и решил 27.5 дела /16.8 граждански и 10.7 наказателни/.

При действително зает съдийски щат от двама съдии /или отработени 24 човекомесеци/, това разпределение на натовареността съставлява средно месечно 49 разгледани дела /30 граждански и 19 наказателни/ от един съдия и 41.2 решени от един съдия /от тях 25.2 граждански и 16 наказателни/.

Съдия Юлияна Цонева през отчетния период е разгледала общо 638 дела. Свършила е общо 514. С акт по същество е решила 387 дела, 127 дела са прекратени. В срок до 3 месеца е свършила 438 дела, които са 69 % от общо разгледаните и 85 % от общо свършените. Останали несвършени в края на отчетния период са 124 дела.

Средномесечно е разгледала 53 дела и решила 43 дела.

Съдия Елица Бояджиева през 2009г. е разгледала общо 129 дела. Свършила е общо 129. С акт по същество е решила 113 дела, 16 дела са прекратени. Всички дела са приключени в срок до 3 месеца.

Средномесечно разгледани и решени по 11 дела.

От командировани съдии са разгледани общо 398 дела. Свършили са общо 346. С акт по същество са решила 259 дела, 87 дела са прекратени. В срок до 3 месеца са свършили 316 дела, които са 79 % от общо разгледаните и 91 % от общо свършените. Останали несвършени в края на отчетния период са 52 дела.

Средномесечно са разгледали 33 дела и решили 29 дела.

ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА:

Съдия Юлияна Цонева през отчетния период е разгледала общо 396 граждански дела. Свършила е общо 320 граждански дела, от които 43 дела по общия ред; 7 дела по реда на Бързото производство /чл.310 от ГПК/; 38 ч.гр.дела; 142 дела по реда на Заповедното производство /чл.410 и чл.417 от ГПК/; 3 броя от и срещу търговци и 87 броя други дела. С акт по същество е решила 265 дела, 55 дела са прекратени. В срок до 3 месеца е свършила 305 граждански дела, които са 77 % от общо разгледаните граждански дела и 95 % от общо свършените граждански дела. Останали несвършени в края на отчетния период са 76 граждански дела.

Средномесечно е разгледала 33 и решила 27 граждански дела.

Съдия Елица Бояджиева през 2009г. е разгледала общо и е свършила 107 граждански дела, от които 1 дело по общия ред; няма разглеждани дела по реда на Бързото производство /чл.310 от ГПК/; 1 ч.гр.дело; 97 дела по реда на Заповедното производство /чл.410 и чл.417 от ГПК/ и 8 броя други дела. С акт по същество е приключила 101 граждански дела, 6 дела са прекратени, всички разгледани дела са свършени в срок до 3 месеца.

Средномесечно разгледани и решени по 9 граждански дела.

От командировани съдии са разгледани общо 209 граждански дела. Свършили са общо 178 граждански дела, от които 27 дела по общия ред; 2 дела по реда на Бързото производство /чл.310 от ГПК/; 25 ч.гр.дела; 82 дела по реда на Заповедното производство /чл.410 и чл.417 от ГПК/ и 42 броя други дела. С акт по същество са решили е 159 дела, 19 дела са прекратени. В срок до 3 месеца са свършили 170 граждански дела, които са 81 % от общо разгледаните граждански дела и 96 % от общо свършените граждански дела. Останали несвършени в края на отчетния период са 31 граждански дела.

Средномесечно са разгледали 17 и решили 15 граждански дела.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Справка /таблица/ за дейността на съдиите по отделните видове граждански дела.

НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА:

Съдия Юлияна Цонева през отчетния период е разгледала общо 242 наказателни дела. Свършила е общо 194 наказателни дела, от които 78 наказателни дела от общ характер; 12 наказателни от частен характер дела; 16 дела по чл.78а от НК; 52 частни наказателни дела и 36 административно-наказателни дела. С акт по същество е решила 122 наказателни дела, 72 дела са прекратени. В срок до 3 месеца е свършила 133 наказателни дела, които са 56 % от общо разгледаните наказателни дела и 69 % от общо свършените наказателни дела. Останали несвършени в края на отчетния период са 48 наказателни дела.

Средномесечно е разгледала 20 и решила 16 наказателни дела.

Съдия Елица Бояджиева през 2009г. е разгледала общо и е свършила 22 наказателни дела, от които 9 наказателни дела от общ характер; 2 дела по чл.78а от НК; 9 частни наказателни дела и 2 административно-наказателни дела. С акт по същество е решила 12 наказателни дела, 10 дела са прекратени. Всички дела са приключили в срок до 3 месеца.

Средномесечно разгледани и решени по 2 наказателни дела.

От командировани съдии са разгледани общо 189 наказателни дела. Свършили са общо 168 наказателни дела, от които 78 наказателни дела от общ характер; 7 наказателни от частен характер дела; 12 дела по чл.78а от НК; 50 частни наказателни дела и 21 административно-наказателни дела. С акт по същество са решили 100 наказателни дела, 68 дела са прекратени. В срок до 3 месеца са свършили 146 наказателни дела, които са 77 % от общо разгледаните наказателни дела и 87 % от общо свършените наказателни дела. Останали несвършени в края на отчетния период са 21 наказателни дела.

Средномесечно са разгледали 16 и решили 14 наказателни дела.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Справка /таблица/ за дейността на съдиите по отделните видове наказателни дела.

VI. Структура на наказаната престъпност.

1. Обща характеристика.

Най-голям брой от разгледаните през 2009г. НОХД съставляват *престъпленията против собствеността* – общо разгледани 94 дела. Те са с 12% по-малко от предходната 2008г., когато са били 107 дела и с 2% повече от 2007г., когато са били 92 дела. Делата за престъпления против собствеността представляват 45 % от общо постъпилите за разглеждане 209 НОХД.

Най-голям е броят на делата за *кражба* /68/, което сочи че кражбите остават най-разпространеното пряко посегателство върху собствеността.

На следващо място са делата за *общоопасните престъпления*. Те са 57 дела и съставляват 27% от общо разгледаните през 2009г. НОХД дела /209/. Броят им е намалял в сравнение с предходната 2008г., когато са били 78 дела, а се е увеличил спрямо 2007г., когато са били 46 дела за разглеждане.

Все още най-голям остава дялът на *транспортните престъпления* – 50 разгледани дела.

Следват *престъпленията против личността* – 22 дела, които представляват 11% от общо разгледаните 209 НОХД през 2009г. За предходната 2008г. те са били 19 дела, които представляват 9 % от общо разгледаните НОХД, а за 2007г. – 23 дела за разглеждане. От този вид дела постъпили през 2009г. за *средна телесна повреда* са 12 дела, 1 дело за изнасилване, 1 дело за трафик на хора.

Значително увеличение има при *документните престъпления*. През 2009г. са разгледани 10 такива дела, които са нарастнали спрямо 2008г. – разгледани 4 дела, а през 2007г. – разгледани 5 дела. Документните престъпления съставляват едва 2 % от общо разгледаните 453 НОХД през 2009г.

Същата тенденция се наблюдава и при делата за *престъпления против стопанството*. През 2009г. за разгледани общо 10 дела от този вид, които са се увеличили спрямо предходната 2008г. – разгледани 2 дела, а през 2007 година няма разглеждани такива.

Относително са запазили своя ръст делата за *престъпления против реда и общественото спокойствие*. През 2009г. са разгледани 5 дела от този вид, спрямо предходната 2008г., когато са разгледани 6 дела, а през 2007г. – 4 дела.

Същото и при делата за *престъпления против правата на гражданите*. През 2009г. са разгледани 2 дела от този вид, толкова и през предходната 2008г. От делата за *престъпления против брака, семейството и младежта* през 2009г. са разгледани 4 дела спрямо 1 дело от този вид през 2008г.

През 2009г. са разгледани 23 *наказателни от частен характер дела* /НЧХД/, които са *намалели* спрямо 2008г. – разгледани общо 26 НЧХД и са *се увеличили* спрямо 2007г., когато са били 21 дела.

Разгледаните *дела по чл.78а* от НК са 35 на брой. Отделно от тях другите административно-наказателни дела са 65 разгледани, от които най-много са по Закона за движение по пътищата /26/, следвани от делата по УБДХ /15/, 2 дела по ЗГ и ЗЛОД, 2 дела по ЗА, ЗДДС и ДОПК, толкова по ЗОВВПЗ, 1 дело по ЗУТ, 1 дело по Закона за митниците.

Частните наказателни дела - съдебни реабилитации, ПММ, групирани на наказания и др. /без разпитите пред съдия/ са 80 разгледни през 2009г., които са се увеличили спрямо 2008 г. /51 разгледни дела/без разпитите/.

ПРПИЛОЖЕНИЕ: Таблица за броят и видовете НОХД по глави от НК и другите видове наказателни дела.

2. Структура на наказаната престъпност – видове и брой по глави от НК.

Вид	Ново-образувани	Всичко за разглеждане	Свършени в т.ч.		
			Решени по същество с присъда	Прекратени	Споразумения
Гл. II – Престъпления против личността	13	22	8	8	7
Гл. III – Престъпления против правата на гражданите	2	2	1	1	1
Гл. IV. – Престъпления против брака, семейството и младежта	4	4	2	-	-
Гл. V – Престъпления против собствеността	77	94	28	41	28
Гл. VI – Престъпления против стопанството	10	10	3	5	5
Гл. VII – Престъпления във фин., дан. и осиг. системи	-	-	-	-	-
Гл. VIII – Престъпления против дейността на държ. органи. и обществ. орг-ции	5	5	2	3	3
Гл. IX – Документни престъпления	10	10	1	7	6
Гл. X – Престъпления против реда и общественото спокойствие	4	5	1	4	4
Гл. XI – Общопасни престъпления	56	57	7	43	38
Гл. XII – Престъпления против отбр. способност на републиката	0	0	0	0	0
Гл. XIV – Престъпления против мира и човечеството	0	0	0	0	0
ОБЩО:	181	209	53	112	92

3. Дела със значим обществен интерес през 2009г.

В Районен съд-гр. Исперих през отчетната година не са постъпвали и разглеждани наказателни дела със значим обществен интерес.

4. Относителен дял на осъдителните присъди спрямо внесените прокурорски актове по видове престъпления.

През изтеклата 2009 година Районна прокуратура е внесла за разглеждане в РС-гр. Исперих 181 наказателни дела от общ характер /НОХД/, от тях с обвинителни актове /вкл. Бързи и Незабавни производства по глави 24 и 25 от НПК/ 138 дела и със споразумения по глава 29 от НПК - 43 дела.

Постановените осъдителни актове са 142 броя. От тях 50 дела са с произнесени осъдителни присъди и 92 дела са приключили с одобрени споразумения за решаване на делото /чл. 381-384 от НПК/, които са със значение на влязли в сила присъди.

Относителният дял на осъдителните присъди /50/ спрямо общо внесените обвинителни актове /138/ е 36%.

По видове престъпления относителният дял на осъдителните актове /присъди и споразумения/ спрямо внесените прокурорски актове изглежда така:

Вид	Ново-образувани	Всичко за разглеждане	Осъдителни Присъди	Оправдателни Присъди
			В т.ч.споразумения	
Гл.II – Престъпления против личността	13	22	15	-
Гл.III – Престъпления против правата на гражданите	2	2	2	-
Гл.IV. – Престъпления против брака, семейството и младежта	4	4	2	-
Гл.V – Престъпления против собствеността	77	94	53	3
Гл.VI – Престъпления против стопанството	10	10	8	-
Гл.VII – Престъпления във фин.,дан.и осиг.системи	-	-	-	-
Гл.VIII – Престъпления против държавата на д.орг. и общ. орг.	5	5	5	-
Гл.IX – Документни престъпления	10	10	7	-
Гл.X – Престъпления против реда и общественото спокойствие	4	5	5	-
Гл.XI – Общоопасни престъпления	56	57	45	-
Гл.XII – Престъпления против отбр.с-т на републиката	-	-	-	-
Гл.XIV – Престъпления против мира и човечеството	-	-	-	-
ОБЩО:	181	209	142	3

5.Наказана престъпност с влезли в сила присъди и осъдени лица.

Влезлите в сила актове по наказателни дела /присъди, споразумения и решения/в РС-гр.Исперих в края на 2009г. са 151. От тях влезлите в сила **осъдителни актове /присъди, споразумения и решения/** са 146, а влезлите в сила **оправдателни актове /присъди и решения/** са 5.

През 2009г. **осъдените лица по наказателни от общ характер дела /НОХД/** са 180, които представляват 97 % от общо съдените през годината 185 лица по този вид дела.

От тях **непълнолетните осъдени** са 16 лица и са 9 % от всички осъдени 180 лица, **увеличени** спрямо 2008г., когато са били 15 лица, или 7 % от всички осъдени 208 лица, а са **намалели** спрямо 2007г., когато са били 17, или 15 % от общо осъдените 125.

Най-много са осъдените лица **на лишаване от свобода до 3 години** - 79 лица, от които 63% /50 лица/ **условно**, а останалите **ефективно**. Следват осъдените **на пробация** – 74 лица, след това осъдените **на глоба** – 24 лица и 3 лица осъдени **на други наказания**.

Осъдените лица по НОХД **въз основа на споразумения по чл.381-384 от НПК** са 115 лица, които представляват 64 % от общо осъдените през годината 180 лица. В съпоставка с предходни години, те са **повече** спрямо 2008г., когато осъдени въз основа на споразумения са 123 лица, представляващи 59 % от общо

осъдените през годината 208 лица. През 2007г. по споразумения са осъдени 43 лица, които представляват 34 % от общо осъдените 125. Горното показва, че броят на осъдените лица по споразумения **се увеличава** и е предпочитан, бърз и ефективен процесуален способ за приключване на делата, ведно с използването на института на съкратеното съдебно следствие, предвид възможността за определяне на наказания при облекчени условия, определени от закона.

Процентът на осъдените 180 лица по НОХД /присъди и споразумения/ през 2009г. /97 % от общо съдените 185/ **се е увеличил** в сравнение с предходната 2008г., когато са били 208, или 96 % от общо съдените през годината 217 лица и спрямо 2007г. година, когато си били общо 125 осъдени, представляващи 94 % от общо съдените през годината 133 лица.

Осъдени по НЧХД през отчетната година са 10 от общо съдени 11 лица.

Осъдени, но освободени от наказателна отговорност по чл.78а от НК са 28 от общо 30 съдени лица.

Броят на *оправданите лица по НОХД* през 2009г. е намалял – те са само 5, като през 2008г. са били 9 лица и през 2007 г. – 8 оправдани лица.

В процентното съотношение спрямо общия брой съдени лица *по трите вида наказателни дела* /НОХД, НЧХД и по чл.78а от НК/ - 226 през 2009г., оправдани са 8 лица, които представляват 3 % от тях, а осъдените 218 лица са 96 % от тях. В сравнение с предходната 2008 година, от общо съдените по трите вида наказателни дела 255 лица, оправданите са 13, т.е. 5 % от тях, а през 2007г. оправданите лица са 9 от общо съдените 169 лица, т.е. също 5%.

6.Брой, конкретизация и причини на оправдателните присъди

През 2009г. *оправдателните актове*, постановени в РС-гр.Исперих са 6.

От тях по НОХД са постановени само 3 *оправдателни присъди*; 5 *оправдани лица*..

По НЧХД има една *оправдателна присъда* 1; 1 *оправдано лице*.

По *административно-наказателните дела по чл.78а от НК* има постановени две *оправдателни решения*; 2 *оправдани лица*.

Анализът на *наказателните дела от общ характер* /НОХД/ приключили с оправдателна присъда в РС-гр.Исперих, сочи като основания за това:

- поради явна незначителност на обществената опасност на деянието по чл.9, ал.2 от НК, с оглед на която то не съставлява престъпление - НОХД № 198/2008г. Присъдата е потвърдена от въззивния съд;

- поради липса на категорични доказателства, че деянието е извършено от подсъдимите: НОХД № 299/2008г., по което присъдата е протестирана, но протестът е оттеглен пред въззивния съд и делото прекратено и НОХД № 282/2008г., по което съдът е оправдал подсъдимия и е отхвърлил гражданския иск. Тази присъда е протестирана, като въззивният съд е отменил присъдата в оправдателната част, осъдил е подсъдимия и частично е уважил гражданския иск. Над уважения размер в отхвърлителната част на гжражданския иск, присъдата е потвърдена;

По *наказателните от частен характер дела* /НЧХД/ в РС-гр.Исперих има постановена една *оправдателна присъда* по преценка за несъставомерност на деянието като престъпление /НЧХД № 248/2008г./.

Двете оправдателни решения по административно-наказателни дела по чл.78а от НК са обосновани с несъставомерност на деянието: по АНД № 14/2009г., което е протестирано и решението е потвърдено от въззивния съд и по АНД № 22/2009г., по което решението също е протестирано, но е отменено от въззивния съд, а обвиняемият - осъден.

VII. Бюро съдимост

Бюро съдимост при РС-Исперих функционира в съответствие и при съблюдаване на всички изисквания по Наредба № 8/26.02.2008г. на МП за функциите и организацията на дейността на бюрата за съдимост относно съставяне на бюлетините за съдимост, завеждането им в азбучен указател и електронен архив, съхранение на същите, своевременно издаване на свидетелства и справки за съдимост, събиране на дължимите ДТ във връзка с издаването на такива.

През 2009 година от Бюро съдимост при РС-гр.Исперих са издадени 1 763 свидетелства за съдимост и 923 справки за съдимост, общо 2 686 справки и свидетелства, които са *повече* от издадените през предходната 2008г. 1 738 свидетелства за съдимост и 916 справки за съдимост, общо 2 654, и спрямо 2007г. – издадени общо 2 081 свидетелства и справки.

При тези данни средно дневно са издавани по 10,6 свидетелства и справки за съдимост.

В бюро съдимост работи един служител с дългогодишен професионален опит, като при необходимост за взаимозаменяемост има обучени и други служители за работа със специализирания програмен продукт на службата.

VIII. Съдебно изпълнение

През 2009 г в СИС при РС – гр. Исперих са постъпили 52 изпълнителни дела, които са се увеличили спрямо 2008г. /51/ с 1. 96 % и са намалели спрямо 2007г. с 20%.

През тази година най-голямо е постъпването на изпълнителните дела *в полза на граждани*, които са 69.23% от общо постъпилите през годината /36 от 52/. От тях 8 дела са за издръжки, 1 по трудови спорове и 27 други.

Постъпилите изпълнителни дела *в полза на ЮЛ и търговци* са 12, *в полза на Държавата* - 2 дела.

Общия брой подлежащи на разглеждане изпълнителни дела през 2009г. е 872, от които висящи в началото на отчетната година са били 820.

Свършените през 2009г. изпълнителни дела са 190, които представляват 22 % от всички подлежащи на разглеждане 872 дела. В съпоставка с предходните години свършените през 2009г. изпълнителни дела /190/ са *намалели* с 42 % спрямо 2008г. /328/, а спрямо 2007г. /255/ са *намалели* с 25%.

Останали несвършени в края на годината са 685 изпълнителни дела. Най-голяма е висящността на изпълнителните дела *в полза на граждани* – 86 % /останали висящи 303 от общо за разглеждане 353 дела/. Следват останалите висящи изпълнителни дела *в полза на Държавата* – 74 % /останали висящи 169 от общо за разглеждане 229/ и най-малко са останалите висящи изпълнителни дела *в полза на ЮЛ* – 71 % /останали висящи 193 от общо за разглеждане 270/.

Общо прекратени през изтеклия период са 187 изпълнителни дела, от които 13 са приключени чрез реализиране на вземането, от тях 9 от новообразуваните през отчетния период. Прекратени по други причини са 174 изпълнителни дела, в т. ч. поради перемция, изпратени по подсъдност и др. Само едно изпълнително дело е изпратено от СИС при РС-гр.Исперих на друг съдебен изпълнител.

Събраните суми през 2009г. са 145 925.6, които са се увеличили с 40 % спрямо предходната 2008г. - 104 553 лева и са намалели с 8 % спрямо 2007г. - 185 346 лева.

Изпълнителни действия:

През отчетния период е насрочена 1 публична продан, 1 изпълнение на обезпечителни мерки, 1 предаване на дете.

В срока за доброволно изпълнение от образуването са приключени 8 изпълнителни дела от общо свършените през отчетната година.

През 2009г. година е постъпила само 1 жалба против действия на съдебния изпълнител, която е оставена без уважение.

Средно месечна натовареност:

През 2009 г. при действащ един съдебен изпълнител средно месечно са постъпили 4.3 дела, а средно месечно съдебният изпълнител е свършвал 15.8 дела при средно месечна събираемост на дължимите суми 12 160.00 лева.

Справка за дейността на държавните съдебните изпълнители в РС-гр.Исперих през 2009г.:

Съдебен изпълнител	Постъпили изпълнителни дела	Свършени изпълнителни дела	Събрани суми
Димитър Вълчев	26	10	42825,04 лева
Вилия Димитрова	26	177	103100,56 лева

От изложеното е видно, че тенденцията според сравнителния анализ от предходната година сочи към запазване броя на постъпилите изпълнителни дела и въпреки, че не са извършвани публични продажби на движими вещи и публична продан на недвижими имоти/ насрочена 1 публична продан, обявена за нестанала/, се е увеличила събираемостта на вземанията, като се има предвид, че районът в тази част на България е беден. Сумите са събирани чрез налагане на заповед върху вземанията на длъжниците от трети задължени лица, както и някои внасяни доброволно.

IX. Съдия по вписванията

През 2009г. съдията по вписванията в РС-гр.Исперих е разпоредил общо 2165 вписвания.

По видове актове, подлежащи на вписване, най-много – 756 са вписаните покупко-продажби, следвани от договорите за наем – 379, констативни нотариални актове – 155, дарения – 145, делби – 111, договори за аренда – 80,

договорни ипотечи – 71, възбрани – 54, обявени завещания – 27, замени – 19, законни ипотечи – 6.

Голям е делът на вписаните АОбС – 197 и АДС – 66.

Вписаните иски молби са 11, а съдебни решения, в т.ч. и протоколи – 23.

През отчетния период са постановени 18 *отказа за вписване* по следните мотиви: 3 отказа поради неизпълнение на визираните в чл.60 ЗКИР изисквания за описание на недвижимия имот; 4 отказа поради липса на скици-копие от кадастралната карта; 2 отказа при условията на чл.280 ЗСВл /поискано действие извън района на съдията по вписванията/; 6 отказа поради несъответствие на заявените за вписване обстоятелства с изискванията на чл.6, чл.24, чл.25, чл.26 от Правилника за вписванията.

От тях е обжалвано само едно определение за отказ, като до края на 2009г. няма върнат резултат от обжалването.

Общият брой на издадените *писмени справки* е 586, в това число удостоверения за тежести върху имоти, разпоредителни сделки, преписи от нотариални и други актове, и др. Дадените *устни справки* през годината са 99 броя.

В РС-гр.Исперих работи един съдия по вписванията, който в случаите на отсъствие се замества в дейността му от районните съдии при условията и по реда на чл.279, ал.3 от Закона за съдебната власт.

По причина, че в съдебния район има само един действащ нотариус, в случаите на необходимост същият се замества при извършване на нотариални действия от съдията по вписванията в РС-гр.Исперих. През отчетната 2009г. в изпълнение на нотариални функции съдията по вписванията е изповядал 3 сделки и е извършил 17 нотариални заверки на подписи, преписи от документи и др.

Х.Сграден фонд и техническа обезпеченост

От 1994г. и понастоящем РС-гр.Исперих ползва трети етаж от административна сграда, находяща се в гр.Исперих, ул."Дунав" № 2. Има недостиг на помещения, което налага съсредоточаването на няколко съдебни служби в едно общо помещение. По този начин се вмести заедно Служба „Регистратура“ и „Бюро съдимост“; СИС и Служба „Архив“. В общо помещение са гражданското и наказателното деловодство, и призовават на съда. Кабинетът на счетоводителя е приспособен за ползване от Службата по вписвания, където потокът от граждани е изключително голям и това създава неудобства и затруднения за ефективна работа. Общ кабинет споделят съдията по вписванията и държавният съдебен изпълнител.

Етажът на съда е трудно достъпен за възрастни хора и инвалиди. Непригоден е към изискванията за охрана на съдебните сгради съгласно Наредба № 4 от 10.01.2008г.на МП за правилата и нормите за безопасност и охрана при проектиране, строителство, реконструкция, модернизация и експлоатация на обектите на съдебната власт, като са ни дадени препоръки в тази насока по Протокол за охранително обследване.

Въпреки многократните и настоятелни искания в тази насока не са предприети активни действия от страна на Министерство на правосъдието за продължаване на дейността по изграждане на Съдебната палата в гр.Исперих. Последните искания са съответно от м.октомври 2009г. и м.12.2009г., последното

във връзка с дадено задължително указание за предприемане на необходимите мерки и действия за продължаване на строително-монтажните работи за строеж на Съдебна палата в гр.Исперих, а дотагава за обезопасяване на започнатия строеж по Доклад от извършена проверка на Инспектората на Министерство на правосъдието в изпълнение на Заповед № ЛС-04-1450/05.11.2009г. на министъра на правосъдието. Проверката констатира, че сградата на РС-гр.Исперих не удовлетворява нуждите на съдебната администрация, тъй като не отговаря на европейските изисквания за съдебна палата.

РС-гр.Исперих поддържа добра офис-техника във всички канцеларии и служби, като съдът е изцяло оборудван в тази насока. През 2009г. са подновени 4 компютърни конфигурации, осигурени съответно от ВСС – 1 бр. и 3 бр. от Министерство на Правосъдието. Нов принтер е закупен за едната съдебна зала и 6 шредера за съдийските кабинети, деловодствата и при съдебните секретари.

В приветлив вид са приведени фоаето и коридорът на съда, като са закупени нови посетителски столове. Закупено е офис-оборудване за новото работно място на новооткритата длъжност за състемен администратор. В процес на подновяване е и офис-оборудването в служба „Регистратура“, като е закупено ново бюро. Подновени са мебели в председателския кабинет – закупени маса и помощен шкаф.

Осигурени са специализираните програмни продукти за всички съдебни служби, в последните им най-актуални версии. Подобрява се работата с програмния продукт за автоматизирано управление на делата и документооборота, внедрен през миналата година.

РС-гр.Исперих поддържа абонамент с правно-информационната система „Апис“ / „Апис-право“, „Апис-процедури“, „Апис-практика“ и „Апис-време“/. Съдът поддържа собствена библиотека с правна литература, има подновен абонамент на правно-информационни списания „Труд и право“, „Собственост и право“, „Правен свят“, Бюлетините на ВКС със съдебна практика, Държавен вестник.

В обобщение определям като много добра работата на РС-Исперих, както по отношение на административното обслужване на гражданите, така и по отношение на правораздаването. Изразявам заслужена благодарност към всички командировани съдии за оказаната от тях взаимопомощ, като отдаваха труда си за разглеждането и решаването на делата в РС-гр.Исперих и ги приключваха в законноустановените срокове, както и към всички служители, които през цялата година отговорно и професионално изпълняваха служебните си задължения, работихме в екип и заедно преодолявахме проблемите в цялостната дейност на съда.

Приоритет в бъдещата работа на РС-гр.Исперих остават усилията за подобряване качеството и бързината на правораздаване чрез системно анализиране и обобщаване на практиката, овладяване на съществуващите проблеми в съдебните процедури и деловодните дейности, непрекъснато повишаване квалификацията на съдиите и служителите, очаква се и преодоляване на съществуващите обективни затруднения в тази насока, предвид разрешаването на кадровия проблем по отношение на съдийските длъжности.

Необходими са и активни действия във връзка с изграждането на Съдебната палата в гр.Исперих с оглед подобряване условията на труд в РС-гр.Исперих, както и улесняване достъпа на гражданите до съдебните служби.

Настоящият се представи на Председателя на Разградски окръжен съд на основание чл.80, ал.1, т.2, б."а" от Закона за съдебната власт .

Председател на районен съд-гр.Исперих:

/Юл.Цонева/